

stadt
b

ca. 1614. 2, 6
4
23
Disputatio Iuridica, continens

Selectiores vsuq; frequentes aliquot controuersiae ad l. fin.
C. de pact. & c. quamuis 2. eod. in 6. accommodatas.

PRAESIDE HEN. AND. CRANIO D.

Respondente THEODORO VVEINGK.

MAteriam hanc subtilitate profundam, vtilitate famo-
sam, vsu frequentem, notabilem, auro argentoq; ple-
nam, Bart. Castr. Ias. & Dd. commun. vno ore praedicant,
eamq; perfectâ cognitione dignam, in l. fin. C. de pact. & c.
quamuis 2. eod. in 6. commendando inculcant; horum itaq;
doctrinae posteritati relictæ & vestigijs inhærentes, operæ
precium facturos nos existimamus, si breuiter eam certis
côclusionibus comprehensam examini publico subijciam⁹.

CONCLUSIO I.

*Acitâ naturæ lege, bona liberis deberi, satis pro
regula fuisset, nisi malum illud omen de incre-
mento litium, quibus non sine publico, priuatoq;
discrimine vndiq; tribunalia fatigari cernimus,
ad aliarum saluberrimarum constitutionem, Impp. animos
impulisset.*

¶ *Ex ijs autem indubitata regulam agnoscimus, hereditatem vel ex
testamento, vel ab intestato deferri posse; suis & proximioribus
cuiuscunq; sexus vel conditionis, vtrouis modo, §. 5. Inst. de exhered.
lib. 1. 4. C. de lib. prat. tam natis, quam nascituris, §. 1. Inst. d. t. Nou. 115.
c. 3. §. fin. Inst. qui test. tutor. l. 5. 6. ff. de test. tut. & t. t. de hered. qua ab
intest. def. arg. l. quam diu. 39. l. 70. de acq. hered. Nou. 118. nisi ex legi-
tima causa exheredentur: Extraneis, nisi sola institutione, vel
substitutione, quatenus de iure habiles iudicentur. † Sed cum de
forma testamentorum, & modis, quibus hereditas deferatur, hac vice plu-
ribus agere non sit animus; sepositis ijs, in pactorum materiam circa succes-*

A

siones

*iones incidentem inquirere libet, an, & quomodo pactis detur, eidem-
que renunciatur, & quibus modis ab illa quis excludatur.*

II.

*Pactiones in genere sunt duorum vel plurium inter sese
in vnum placitum conventiones, ad dandum, vel faciendum
initæ, quas propter humanæ fidei congruentiam, prætor le-
gis minister custodit, nisi lege, vel naturâ impossibiles sint.*

¶ *Ex hisce quedam improbantur, aut ratione personarum, vel ratione
rerum, priori casu; (1.) vt inter patrem & filium, Mozz. de con-
tract. artic. 7. n. 3. & 23. cum seqq. Bart. in l. frater à fratre. 38. ff. de cond.
indeb. Nisi iuramento contractus sit confirmatus, vbi patriam pote-
statem non attendi tradit Ascan. Amer. in tract. de patr. potest. c. 3. n. 2.
circa fin. per c. si. de iudic. in 6. vel nisi lex ipsa sine partium conuen-
tione tacitam obligationem inducat, prout latè Sichard. in l. 6. n. 26.
C. de sec. nupt. & in l. 3. n. 1. C. de collat. (2.) inter virum & vxorem,
quando donationem facit. t. t. ff. & C. de don. inter vir. & vx. que re-
gulariter prohibita est: nisi fiat in casum non existentis matrimony, arg.
l. si spons. 5. §. 8. l. 50. ff. d. t. aut pro sustentatione amicorum & sanguine
iunctorum, ob fauorem alimentorum, honoris & dignitatis adipiscendæ
causâ, l. 40. l. 42. ff. l. 21. C. d. t. Sichard. in auth. permissa. §. simplices n. 3.
C. d. t. vel nisi reciproca fuerit, aut alteruter non sit factus locupletior,
alter autem pauperior, Treutl. vol. 1. disp. 6. th. 6. vol. 2. disp. 19. th. 4.
(3.) Inter officialem & subditum, l. 3. l. quisquis. 16. C. si cert. pet. l.
unic. C. de contr. iudic. l. 33. ff. si cert. pet. l. 62. ibiq; Bart. l. 46. ff. de contr.
empt. † Vnde apparet non solum in foenore; verum etiam alijs contractibus
obtinere ad crimen concussionis euitandum. Quod tamen cum Dd.
com. restringendum ad eos, qui in prouincia agunt; quia ibi libe-
rior grassandi facultas, Gothofr. in d. l. vn. non ad vrbano aut no-
strates, cum lex de aliunde conquisitis nihil boni præsumat: In perpetuis
limitatur, vt cum hominibus sibi subditis contrahere non prohibeantur:
temporales autem in vniuersum; nisi Respublica, aut necessitas
aliud suadeat: dum enim in mora exigui temporis exiguum est pe-
riculum, l. si debitori 21. ff. de iud. expectent potius donec officio ab-
eant, ne, dum tales ad rem plerumq; attentisunt, fraudibus & im-
postu-*

21.

posturis fenestra aperiatur, Sichard. *in d. l. 3. C. praell. loc. (4.)* Inter
furiosum & prodigum cum alijs paciscentem, *cum similibus vul-*
gat. iur. de quibus plura apud Mozz. d. loc. ubi 13. defectus potiores recen-
set. vide Borch. tr. de pact. c. 3. per tot. Treutl. d. disp. 6. th. 5. Iohan.
Dauth. in c. quamvis. d. t. n. 48. ubi in terminis tenet, prodigum neq. de
hereditate pacisci, aut eidem renunciare posse. Zas. in l. 61. de V. Obl. Bald.
in l. 7. quest. 7. n. 12. C. de collat. posteriori casu (scil. ratione rerum im-
probantur pacta) propter turpitudinem adhaerentem, l. 7. de V. O.
Sichard. in l. 8. C. de condit. ob caus. n. 1. & 2. l. 3. ff. de cond. & dem. l. 31. ff.
de O. & A. Ferrar. in forma libel. quo ag. ut pact. seru. n. 2. Borch. tr. hic
c. 5. n. 95. & late seqq. ubi nouem genera legibus improbata commemorat.

III.

Pactorum quaedam obligatoria sunt, quaedam liberato-
ria: illa, per quae quis adstringitur; haec, quibus ab obligatio-
ne quis eximitur. De priori igitur genere primum agemus,
siquidem nulla liberatio est, nisi obligatio praesupponatur. Ac
primò admodum dubia & controuersa suboritur quaestio.
Vtrum pactum de futura successione subsistat? Regulariter
nego.

¶ Quando enim de successione vnus solum partis simpliciter
& absolutè agitur, tum omni iure prohibitum est, *l. hereditas. 5. C. de*
pact. conu. l. pactum. 15. C. de pact. l. cum donationis. 34. C. de transf. l. ex
eo. 4. C. de inut. stipul. l. stipulatio hoc modo. 61. ff. de V. O. l. 30. C. de pact.
l. 6. C. eod. Quia (1.) non tantum votum captandæ mortis induci-
tur; verùm (2.) etiam libera testandi facultas, quæ non priuati, sed
publici iuris est, adimitur, l. ius publicum. 38. ff. d. tit. l. 3. ubi Cuiac. &
Gothofr. Hotom. Vult. in pr. Inst. quibus non est permiss. fac. test.
Treutl. vol. 2. disp. 10. th. 1. lit. c. cum (3.) & pactis vt dari, ita nec adimi
hereditas possit: in ijs enim dum alterutra parte inuita poenitere non li-
cet, ratio l. 1. C. de SS. Eccles. euertitur. † In quo à donatione omni-
um bonorum discrepat, quam fieri posse in confesso est, secund. com. arg.
l. obligatione. 9. ff. de pign. & hypoth. quæ non omnia alienatione ge-
nerali comprehendi innuit non obscure Costal. in l. 3. ff. famil. ercisc.

Gædd. in l. 49. de V. Sign. sed feuda excipiuntur, Gail. lib. 1. obs. c. 117.
 & latè Schneid. in §. alia, Inst. de don. Geil. 2. obs. 154. n. 6. text. in c. vn.
 §. in generali, lib. 2. F. 26. arg. l. 41. ff. de Re. Ind. l. stipendia. 4. C. de execut.
 rei indic. item tacitè sibi quædam, de quibus testari possit, reseruas-
 se intelligitur præsumptione iuris, nec futura comprehendisse,
 quia stricti iuris est, & votum captandæ mortis cessat: nam aut fa-
 cta est statim traditio, & res caret dubio: aut sub conditione vel
 post mortem donantis, & interest donatarij propter accretionem
 bonorum donantem diu viuere, Arum. exerc. Instin. 6. th. 15. Mozz.
 art. de don. c. 4. Gotofr. in d. l. 15. C. hic. & in l. 61. de V. O. Geil. lib. 2.
 pract. obs. 126. Borch. d. l. n. 59. vbi diuersum statuunt, si ita donaue-
 rit, vt de residuo testari nequeat, Gædd. in l. 3. de V. S. n. 33. & seqq.
 Clar. lib. 4. sent. §. don. † Nec iuramento confirmatur, quia impro-
 bum votum, & heredis institutionem continet, quæ, vt dictum, pa-
 ctis non relinquitur, vide omninò Mozz. d. c. 4. n. 6. vbi limitat non
 procedere, (1.) si ob causam dotis omnia bona donata sint speciali fauore
 Boër. decis. 353. n. 10. (2.) Si dominium sibi donans reseruauit: quia qui do-
 minium habet, potest testari: quam lim. difficulter & meritò quidem admit-
 tunt. (3.) Si facta fuerit ecclesiæ: si enim suam ipsius personam, quanto ma-
 gis bona, auth. ingressi C. de SS. Eccles. ¶ Quid si Socer, sub hoc pa-
 cto promittat, se omnia sua bona genero relicturum, si filiam duxe-
 rit, & postea mututâ voluntate soceri, Gener decipiatur, quæritur,
 an actionem habeat? R. de equitate ad interesse eum agere posse, per
 text. l. si quis cum aliter. 36. ff. de V. O. Sichard. in l. 3. C. de don. ante nupt.
 (Diss. aliquatenus Hart. Pift. lib. 4. quæst. 2. n. 23.) præsertim si planè
 indotatam duxisset. Dec. in l. 15. n. 9. C. de pact. Bald. Nonell. de priu.
 dot. priuil. 43. part. 6. n. 3. col. pen. † An igitur iuramento hoc pactum
 confirmetur? Nego, per l. non dubium. 5. C. de ll. quia prohibitio le-
 gis est perpetua: vnde pro consecrario Dd. inferunt ad d. l. 5. prohi-
 bitum actum temporaliter, iuramento confirmari, exemplo do-
 nationis inter virum & vxorem, quæ morte validatur, l. 25. C. de don.
 inter vir. Sichard. in l. 20. §. simplices. C. de don. ante nupt. Licet igitur
 summa eius vis sit, tamen cum hoc in casu inseparabilibus comiti-
 bus destituatur, inualidum est, c. etsi Christus. extr. de iureiur. Hart.
 Pift. d. lib. 4. quæst. 2. n. 26. gl. in l. 3. C. de collat. Tiraq. de iure primog.
 quæst. 6. n. 18. text. in d. l. 5. Fachin. lib. 2. controuers. cap. fin. vers. mihi
 autem.

21.
autem. Nam quod nullum est, corroborari non potest, arg. l. 14. §. illo videlicet. l. ult. C. de non nam. pec. † An naturalis obligatio exinde oriatur? Nego cum Hart. Pist. d. loc. quæst. 2. n. 22. per d. l. 5. d. l. 4. C. de inut. stip. Vasq. de success. creat. lib. 2. §. 18. n. 229. Tum ob turpitudinem, tum ob votum, à quibus ipsa natura abhorret, quæ hominem homini insidiari nefas esse docet, l. ut vim 3. ff. de inst. & iur. Vnde nec statuto, iisdem rationibus motus, validari posse concludo, cum Gilken. de præscript. part. 3. c. 3. n. 99. Oldendorp. in præf. class. forens. vers. prædicta & c. & vers. respicienda, & c. per text. in c. ult. de consuetud. Sich. in d. l. 3. quia natura consuetudinis est imitari legem honesta præcipientem, l. 2. C. quæ sit long. consuet. & in l. 2. C. de noxal. act. n. 5. & seq. ubi elegant. distin. vide.

IV.

Quid autem si pactum acquirendæ successionis de hereditate tertij viuentis fiat eiusq; certi, an dispositio d. l. fin. C. de pact. locum habeat, quæritur? Negatiuæ patrociniū polliceor.

¶ *Quia pacta aliorum tertium non ligant, l. debitorum. 25. Nisi sciente & ratificante eo fiant, d. l. fin. siue de conseruanda, diuidenda vel amittenda actum fuerit. † An igitur si ex interuallo ratificentur? Affir. Idq; tam verbis, quàm factis fieri potest. l. Paulus non tantum 8. ff. rem rat. hab. quæ adeò requiritur, ut etiam ijs tanquam indignis auferatur, quibus aliàs ab intestato competisset, l. 2. ff. de his quib. ut indig. arg. l. 29. §. 2. ff. de don. d. l. fin. Myns. dec. 8. cons. 73. n. 22. † Quid si assensum suum præbeat is, de cuius hereditate agitur, an cessante turpitudine, nihilominus improbum votum obstaculo sit? R. per se quidem adhuc gliscere, sed quo ad effectum iuris & qualitatem sui abolitum esse, d. l. fin. ibi: acerbissima spe. Interim notandum, consentienti pacto, quandocunq; libuerit, licere mutare voluntatem suam, licet iuramentum interpositum fuerit: quibus enim nihil iuris est in bonis, pacto se tueri nequeunt: paciscentibus autem tantum iuris est, ut hac conditione suspensi sint (quatenus hereditas ijs delata fuerit) quæ nihil ponit in esse, nec heredibus ab intestato officit. † Quid si fiat post mortem illius tertij? Ratio suadet valere. l. 1. C. de pact. d. l. 34. C. de transf. l. cum Arthemidoram. 4. C. ut in possess. legat. l. cum*

l. cum proponas. 21. C. de pact. † Quid si de morte dubitetur? Nego: quia praesumitur de iure vivere, ut neganti onus probandi incumbat, Dd. com. in l. 2. §. 4. ff. quem. test. aper. l. 12. C. de usufr. Accurs. in d. l. 2. l. 56. ff. de usufr. & quem. quis utatur, Dauth. in l. fin. n. 20. DISS. Coras. lib. 5. misc. c. 8. Treutl. vol. 2. disp. 4. th. 12. lit. b. Quamvis autem improbum sit, tamen poena d. l. 2. ff. quib. ut indig. locum sibi non vendicabit, arg. text. notab. in l. 4. C. de captiv. & postl. ren.

V.

Non minus eget decisione saepe in facto occurrens casus, si duo super expectatiua, ut loquuntur, siue secularis, siue ecclesiastici officij, paciscantur, num dispositio d. l. fin. obtineat? Affirmo.

¶ Per text. in c. 2. & ibi gl. in verbo: antequam vacant, c. constitutus. text. notab. in c. detestanda. de concess. praebenda in 6. quatenus de certa alicuius personae officio agatur, Dauth. in d. l. fin. n. 25. Geil. 2. obs. 165. n. 6. obs. 25. n. 2. & seq. † Quid si fideicommissarius de hereditate cum alio paciscatur? Hic diuersum statuo, (1.) per l. 12. ff. qui satisd. cog. ubi ex iure iam quasito & proprio heredem ad cauendum cogere potest, Costal. ibid. tum (2.) quod de testatoris iam defuncti hereditate, cessante turpitudine & voto nefario, agatur, l. 41. §. 2. ff. de vulg. & pupill. Tum (3.) quod grauatus heres timens insidias & voti inuidiam, abstinere possit ab hereditate. † In fideicommissario conditionali contrarium verius apparet, si ex praematura spe & de praesenti non competente, alijs ius suum donare intenderet, l. 2. §. 2. ff. d. tit. l. 1. §. 21. ff. de collat. bon. Dauth. in d. l. fin. n. 26. In puro, admitto priorem opinionem, eò quod etiam viuo herede ius in ea sibi competat, & non tam heredi grauato, quam testatori grauanti succedat, Hartm. Pistor. lib. 4. quest. 1. n. 24.

Q. ¶ De eo controuertitur, num idem de agnatis statuendum, si de feudo cum tertio paciscantur? Pro negatiua pugnant rationes plausibiles (1.) Quia spes probabilis, qualis haec est, cedi potest, l. spem. 3. C. de don. Marant. in repet. l. is potest. n. 212. ff. de acq. hered. (2.) Quia non ex mera voluntate alterius, sed ex futuro euentu dependet: Agnatis autem spe probabili feudum debetur vigore primari contractus: nec in ijs defuncto, sed primo acquirenti succeditur, licet per mille manus ambulauerit. Geil. 2. obs. 154. n. 19. (3.) Quia & hoc domino feudi licitum sub spe caducitatis,

Et latius

vt latius infra patebit. (4.) Quia & usufructuario, cui vasallus non multum dissimilis, licet vendere, locare, oppignorare, usumfructum sine perceptionem fructuum, l. 66. de iur. dot. l. 11. §. 2. ff. de pignor. Dd. in §. 3. Inst. de usufr. Treutl. vol. 2. disp. 1. th. 2. & 5. Zas. Epit. feud. part. 9. n. 3. 6. 7. 12. 18. cum seq. (5.) Quia de quota bonorum tantum est, de quo in conclus. 3. supra. † Sed in affirmatiuam non infimi Icti, nec pauci inclinant, dummodo feudum hereditarium fit: Quia ius feudale recipit interpretationem à iure communi, arg. c. vn. §. 1. de feud. cognit. 2. F. 1. Geil. d. loc. n. 13. ubi post Dec. consil. 395. n. 5. dicit, de feudo hoc non aliter, quam de alijs rebus hereditarijs indicandum esse, Dauth. in d. l. fin. n. 88. quantumuis odiosum, atq; ideo restringendum esse, dissentientes clamitent. Et cum hinc identitas rationis militet, quid vetat, diuersum non statuere. Euerh. in Top. in loc. à rat. legis col. 19. vers. secundo casu: tum quia tenori inuestituræ repugnat, quæ iuri gent. & bonis moribus conformis esse debet. latiss. Dauth. in d. l. fin. à num. 36. vsq; ad n. 108. ubi ad contraria respondet.

VI.

De hereditate tertij viuentis non licere pacisci, sed eodem mortuo, voluntate non mutatâ, supra demonstratum: nunquid ergo pari modo, pactum quod eo viuo inualidum, post eius mortem & temporis tractum reuuiiscat? Negatiuæ ad stipulor.

¶ Quandoquidem non tam pactum est, quam veteris delicti consummatio, l. quod initio. 29. ff. de R. I. que ll. est incognita, nisi prius renocatum nouo planè consensu redintegretur, quod vsq; adeò verum est, vt ne quidem in militibus diuersum sit. † Nec obst. l. 19. C. de pact. Quia ibi de proprijs bonis, non tertij cuiusdam contrahunt. Adde Dec. in d. l. 29. † Quid si filij vel inter se, vel cum alio de patris viuentis hereditate paciscantur, eritnè illud licitum? Nego, per d. l. 2. §. fin. ff. de his quib. & c. arg. l. 1. ff. ad Maced. d. l. fin. vt non immeritò lib. 1. Metamorph. dixerit Ouid. Filius ante diem patrios inquirit in annos, d. l. 1. §. 21. ff. de collat. quod rectè ad legitimam Dd. extendunt, Pist. d. loc. quest. 1. n. 10. & seqq. Dauth. d. l. n. 16. talesq; spurios & feruilis ingenij liberos Alciat. nominat. † Quid si de quota vel particula hereditatis pactum

pañtum fiat? Negat Dauth. *d. loc. n. 24.* Hart. Pist. *in d. q. 2.* Modest. Pist. *conf. 8. n. 19. lib. 1.* ideò (1.) quod hic eadem turpitudine obftet, ex *d. n. l. fin. ibi: talium rerum. & ibi: alienis rebus: Vasq. de success. creat. lib. 2. §. 18. n. 227.* tum (2.) quod iura non tam rem in pañtum dedu- ctam, quam vitium paciscentis attendant, Fachin. *lib. 5. contr. c. 84.* AFFIR. Geil. *lib. 2. obs. 126. in fin.* Moll. *lib. 4. semestr. c. 2. n. 2.* Menoch. *conf. 1. n. 161. lib. 1.* Quia (1.) liberam testandi facultatem non adimit: tum (2.) quòd res, qua ad vitium voti urget paciscentem, principalior, persona sit, tanquam causa impulsiva prior, cui sententia subscribo.

VII.

Spinofus hic Variarum opinionum sese offert conflictus, quisnam sensus sit *l. iurisgentium 7. §. sed si seruus 18. vers. idem probat. ff. de pact.* Vbi apertè afferitur, filium viuo pa- tre cum creditoribus paternis pacisci posse; cum tamen pa- ctum de hereditate tertij viuentis iure improbatum sit.

¶ Mirum in modum super hoc puncto se torquent, alij iure singulari eum niti: alij communi: alij aliter in diuersas sectas distracti sentiunt, Vasq. *lib. 2. de success. creat. §. 18. n. 246.* putat patrem de cuius successione agebatur, non fuisse soluendo, ideòq; votum cessare. Aliter Fulgos. speciale hoc esse: quia in filio votum non praesumatur. Aliter Dn. Borch. *d. lo. n. 69. circa fin.* qui filium paciscendo hereditatem non minuere, sed potius exone- rare docet. Alij fauore liberationis speciale existimant, idq; non improba- biliter, arg. *l. Arrianius. 47. de V. O.* Aliter Hart. Pist. *d. lo. quest. 1. n. 11.* qui filium simpliciter ne a se petatur, pacisci contendit; non autem in ca- sum mortis paternae, ideòq; personale pactum esse de non petendo, quod soli filio & nulli alij prater ea profit, per *l. & heredi 21. ff. cod. quod à veritatis tramite non deflectere censeo, praesertim quando de praesenti ius in re ha- bet, l. 3. §. 7. ff. de minor.* Dauth. *d. lo. n. 110.* quando ergo nullum ius habet, sed donandi animo remisit sub spe paternae ratificationis, non valet, arg. *l. si seruo. 20. ff. qui & à quib. man. text. not. in l. filius pa- ciscendo. 23. C. de pact.* licet sibi praedictet. † Fallit (1.) praedicta do- ctрина, quando conuentio venit ex necessitate in executionem praecedentis contractus. *l. 23. ff. de act. empt. Castr. in d. l. fin. n. 11. Ias. ibid. n. 18. & 15.* Nam in ijs, qua sunt necessario, non habet locum animus insidian-

21.

insidiandi. (2.) Fallit, quando conuentio ratione consequentia & vniuersitatis fit: *multa enim cum vniuersitate transferuntur, quae specialiter transire non possunt, text. in l. quaedam 62. ff. de acq. rer. dom. l. 2. §. 1. ff. de hered. vel act. vend. licet hunc textum pleriq; intelligant, quando pupillus est mortuus, propter vocab. hereditatis, Dauth. d. loc. n. 118. ibiq; citati;* Alij de hereditate delata, non quod vocula (*maximè*) diuersum casum praesupponat, *arg. l. 5. C. de resc. vend. quae bonam f. in act. stricti iuris non excludit, sed idem significat esse: Borch. d. loc. n. 69.* (3.) Fallit in foro conscientiae, si paciscentes verè tale votum non habuerunt. (4.) Fallit fauore dotis, quo casu filium sorori se obligare posse conceditur. *arg. l. 1. ff. solut. matr.*

VIII.

Pro complemento in disquisitionem subiecto, an nò patrum inter patrem & filium de succedendo initum valeat? Nego.

¶ Licet enim nullus amor paternum vincat, *l. fin. C. de curat. fur. & suspicio voti cessare videatur, l. 8. in fin. ff. quod met. quamuis etiam quaeuis voluntas patris inter liberos seruanda sit, l. hac consultißima. 21. §. ex imperfecto. 1. C. de testam. Gotofr. ibid. Myns. cent. 5. obs. 28. Clar. lib. 4. recept. sent. §. testam. quest. 24. l. fin. C. famil. ercis. tum, quòd clausulam in se contineat, vt valeat eo modo, quo valere potest, Geil. lib. 2. obs. c. 112. & 116.; Negatiuam tamen probabiliorem, cum Hart. Pist. lib. 4. quest. 2. n. 38. Dauth. in d. l. fin. n. 17. Castr. in d. l. 3. C. de collat. defendendam suscipio, per text. in d. l. 3. ibi: *iuris auctoritate improbat, & c. l. fin. ff. de suis & legit. ubi non solum de pacto; verum etiam de vltima voluntate deciditur.* † Nec astringit, quòd dissentientes, text. de amittenda successione loqui regerunt: *aut quando cum vno ex filijs initur. R. Quia semper etiam de amittenda agitur à parte filij, quando inaequalitas oritur, arg. l. 35. §. 1. & 2. C. de inoff. imò paciscens pater extrinsecus malum animum demonstrat, & praesumptionem iuris eneruat, cum exemplis funestis res comprobata sit, de quib. Pist. d. loc.**

IX.

Haectenus iura de pactis successioinum acquirendarum certa alicuius personae paucis attigimus; proximum est de
B pactis

pactis incertæ personæ seu tertij agere: quæ regulariter legibus esse permiffa concludo.

¶ *Per text. in l.3. §.2. ff. pro soc. arg. l.37. eod. c. ne captanda, de concess. præb. Sichard. in rubr. C. d. tit. n.9. Treutl. vol.1. disp.27. th.8. lit. f. Ratio est, quia generalis mentio non arguit speciale votum, cum generalis futurorum bonorum communicandorum concessa sit societas, & omnia dubio fortunæ euentui committantur. † Fallit, si conuentio fraudem saperet, ita vt contemplatione hereditatis certæ personæ facta fuerit, atq; ea suspicio latens turpitudinem adiunctam manifestaret. Hart. Pistor. d. lib.4. quest.1. n.22. Dauth. d. lo. n.116. Costal. in d. l.3. §.2. Borch. Ferrar. dd. loc. † Quid si inter dominum & tertium de feudo conuentum sit, vt, quàm primum vacârit, Dn. eum inuestiat? R. à dispositione d. l. fin. exceptum esse, Zas. in epit. feud. part.6. n.15. & seqq. fol. mihi 47. Vult. lib.1. feud. c.7. n.47. Geil.2. obs.155. Hart. Pist. lib.2. quest.25. & 30. per text. euident. in c.1. de feud. dat. in vic. legat. commiss. c.1. qui success. feud. dare ten. c.1. de cler. qui inuest. fac. in tantum, vt heres eius contractum adimplereteneatur: quod specialiter in feudis receptum est, à iure communi exorbitantibus: tùm (1.) quia res ad dominum pleno iure reuoluta est, nec per hoc vasallo nocetur: tùm (2.) quòd instar vsufr. sit ad heredes non transmissibilis: nisi consuetudo vel natura eius aliter disponat: tùm (3.) quòd varijs modis amittatur feudum, vt ita timore & ratione huius anxij solius voti nihil quicquam eis imputari possit, t. t. quib. mod. feud. amitt. lib.1. F.5. & 2. F.24. ubi Dd. easdem ob causas, quibus se indignum quis successionem reddit in ciuilibus, feudo vasallum priuari communiter asserunt, Geil. lib.2. obs.257. per text. in c.1. §. prædictis lib.2. F.24. Gotofr. ibid. in not. lit. i. Pist. d. lib.4. quest.1. n.26.*

X.

Elegantis & iucundæ questionis est, quid de pactis conseruandæ siue competentis successionis statuendum? Inspectâ iuris auctoritate illud valere affir.

¶ (1.) *Per text. in §. fin. Inst. de leg. agn. succ. l. fin. C. de emanc. lib. ubi ius succedendi, quod alioquin per nudam emancipationem amisisset, contractâ fiduciâ, & pacto sibi reseruanit: Quia (2.) hoc casu non tam pat-*
tis

21.

Etis hereditas datur, quàm impediens succedendi causa, qualis statutum, vel iusta exhereditatio esse potest, remouetur placato vel ad remittendum inducto parente, *arg. l. fin. C. de reuoc. don.* quod non intelligo in ijs delictis, quibus planè quis incapax successione redditur, *l. i. C. de hered. instit.* sed in leuib; & priuatis: item in præteritis, non in futuris, quæ ad delinquendum inuitant. *l. 27. §. 3. l. 56. ff. de pact.* † Neq; contrariam sententiam veriore faciant, quæ adducuntur ab Hartm. Pist. *quest. 4. n. 6. & 18. ea ratione, cum testamento, quod fauorabile est, ijs quibus statuto defertur hereditas, non possit præiudicari: Ergo nec hoc casu.* R. argumentum procedere, si penitus excludantur, scil. ob rigorem iuris & delictum, aut si ob solum fauorem masculorum inductum sit: nisi consentiant. Quando ergo fauorem eorum non respicit, pacto induci posse demonstratur; † Nec obst. *quod pactis hereditas non detur, sed lege: item, quod libera testandi facultas impediatur.* † Quia nihilominus ea facultas ei relinquatur, sed remouetur tantum obstaculum, ita ut exinde pater necesse non habeat eas instituere. Dec. *in d. l. fin. nu. 26.* † Nec resistit *l. 15. C. de pact. l. fin. ff. de suis & leg.* Quia loquuntur in diuersis terminis, puta, de ipsa successione. Res igitur redit ad terminos iuris communis, unde ea pacta tanquam fauorabilia tolerantur. † Tria autem ad ea ex mente Dd. requiruntur: (1.) *Vt ius non penitus sit sublatum.* (2.) *Vt potius de remouendo impedimento, quàm ipsa successione agatur.* (3.) *Vt libera sit facultas testandi.* Diss. *quam plurimis Bologn. in d. l. fin. nu. 101. per d. l. 16. ff. de suis & leg. cui Pistor. adhæret. Inter conferendum cui opinioni adhaerendum sit, videbimus.*

XI.

Controuersi iuris est, an pactum de futura hereditate reciprocum tolerabile sit? Affirmo.

¶ *Per l. 19. C. hic, ubi Gothofr. Trentl. d. vol. 1. disp. 6. th. 8. lit. b. qui text. etsi de militibus in specie loquatur, rectè ad paganos extenditur, ad conseruationem agnationis & familiæ: Et, teste Mynf. 2. obs. 32. præiudicijs Camerae confirmatum est, ubi Cynum eundemq; sequentes Bald. Salic. Castr. in l. si pater. C. de inoff. test. allegat. † Diss. Pistor. d. quest. 2. n. 18. Fachin. lib. 5. contr. 86. Geil. lib. 2. obs. 126. Petr. Peck. de testam. coniug. lib. 1. c. 7.* ¶ Idem puto inter coniuges licitum

tum esse, vt altero sine liberis mortuo, bona superstitis maneant, Mynf. 2. obs. 23. & dec. 5. resp. 49. n. 3. decad. 2. conf. 14. n. 2. Borch. cit. loc. n. 70. Treutl. vol. 2. disp. 7. th. 7. per text. in l. 1. C. vt act. ab hered. incip. l. 1. & Dd. ibi com. C. de rei vx. act. l. pactum 17. l. 5. C. de natur. lib. l. si inter 24. ff. de pact. dot. Mozz. de don. c. 3. n. 31. Schneid. ad tit. Inst. de hered. que ab intest. & c. vers. de success. inter vir. & vxor. n. 1. Et licet dispositione iuris communis non niterentur; vi consuetudinis generalis tamen inualuerunt. Masuer. in pract. in tit. de societ. n. 7. & 20. & de success. n. 57. Geil. 2. obs. 126. Sichard. in d. l. 3. n. 6. vbi concludit non vi pacti, sed cuiusdam vltimæ voluntatis deferri, gl. sing. in l. licet, C. de pact. Probabile igitur est, illud instar vltimæ voluntatis mutari posse: ideoq; quinq; testium præsentia perficiendum, Vvesenb. in parat. ff. de pact. dot. n. 4. & in not. ad Schneid. per l. fin. C. de codicill.

Q. Diss. Fach. d. lib. 5. c. 87. † Quid si per modum contractus initu? Duo vel tres testes requiruntur, item insinuatio à parte viri, non mulieris, l. 17. & auth. eò decursum. C. de don. ante nupt. Regulariter partes sine scriptis contrahere voluisse præsumuntur. arg. l. 17. C. de fid. instrum. quæ, si accedat, ad maiorem actus solennitatem facit, Mynf. dec. 5. conf. 49. vbi subiungit venditionem & permutationem mutuam magis esse, quàm donationem, arg. l. 9. C. de contrah. empt. l. 7. §. 2. ff. de don. inter vir. vbi gl. quæ vix ob ingratitude reuocetur, & ratione incertitudinis & dubij euentus sustineatur, arg. l. 1. C. de pact. l. 14. & l. 17. C. de usur. Diss. Pist. quest. 2. n. 14. per d. l. heredes 5. C. de pact. conu. † Qua ratione ergo discrimen dabitur, vt possit cognosci, quando huiusmodi pacta & conuentiones valeant, nec ne? Disting. aut pacto mentio non fuit facta successione, sed vt post mortem vi obligationis obtineat ab herede, & sic nomen pacti successorij non merebitur: quilibet enim in re propria moderator & arbiter d. l. 1. C. vt act. ab hered. l. 21. C. mand. Aut verba pacti de succedendo concepta sunt, & reprobum est. Totam igitur rem ex vi verborum estimandam esse censent Pistor. in d. quest. in fin. Dauth. in expos. c. quamuis, n. 12. † Sed si verum amamus, vix est, vt distinctionem hanc in puncto iuris sustineamus: Quia leges verbis non sunt impositæ, sed contra, l. 2. C. com. de leg. idem sentit Fachin. lib. 5. contr. 85.

XII.

Dubium mouet l. captatorias II. C. de test. milit. quæ
 captato-

captatorias institutiones prohibet, num vir & vxor, quando se testamentis inuicem instituerunt, in vitium d. l. ii. incidant? Nego.

¶ Per rationes à Geil. *lib. 2. obs. 117. Sich. in d. l. ii. Mynf. cent. 1. obs. 8. Arum. exerc. Instin. 8. th. 5. adductas: Quia quisq; seorsim suam voluntatem declarat, & tot testamenta sunt, quot personæ testantes fuerunt. l. qui tabernas. 32. ff. de contrah. empt. l. 5. §. 2. ff. de leg. 1. l. fin. ff. si quis aliq. test. prohib. vt superstiti illud mutandi facultas non sit adempta. Nec obstat. l. nihil. 35. ff. de R. I. † Manendo in terminis specialissimis, d. l. licet 19. C. de pact. (quando duo fratres ad prælium pergentes inter se paciscuntur, vt quicumq; superstes manserit, alter alterius bona retineat) disceptatur, num talis dispositio testamentum sit? Quidam existimant pactum obligatorium esse comprehendens vim ultimi iudicij; Quidam inter quos Accurs. in d. l. 19. quòd sit vltima voluntas innominata habens effectum testamenti: Quidam, quòd sit testamentum, eò quod sufficiat pro milite, si quoquo modo constet, ad quem voluntatem suam dixerit: quam opinionem refert & sequitur Dauth. in d. l. fin. n. 29. Fulgos. in d. l. 19. † Verius donationem mortis causa esse dixerim.*

XIII.

Iisdem rationum fulcris innituntur præclara Ganerbinatus exempla, qui nihil aliud est, quàm ius quoddam societatis & fraternitatis inter illustres familias & generosioris spiritus nobiles institutum, vt se, suasq; facultates contra vim & incursiones hostiles coniunctis viribus defendant.

¶ De hisce confœderationibus & pactis gentilitijs, vide Andr. Geil. *lib. 2. obs. 127. Georg. Schönborn. lib. 2. polit. c. 13. per tot. vbi plurima exempla refert. Conrad. Rittershus. in partit. suis feud. c. 17. Mynf. dec. 1. resp. 10. n. 40. & seq. Treutl. d. vol. 1. disp. 6. th. 8. lit. c. & nouissimè clariss. Dn. Hcen. præcept. meum lib. 2. disput. Pand. 8. corol. 1. Osvald. Hillig. in Donel. enucl. lib. 12. c. 21. qui idco in illustribus & nobilibus personis admittunt, quod semper militent, arg. l. 2. C. de domest. & protect. lib. 12. nam sinistra illa suspicio in personis illustribus non præst. Hoto. conf. 2. n. 48.*

¶ in alias nationes cadit, non Germanicas: non dicam ad tranquillitatem Imperij spectare ne subditi inuiti ignoto domino subiciantur. Exempla videre licet apud Schonborn. Nec leue pondus auctoritate Imperatoria in l. inter claros §. C. de sum. Trin. recipiunt eiusmodi pacta.

XIV.

Vsu frequens ¶ cum superiore cognationem habens erumpit quæstio, an pactum de vnione prolium vlllo iure valeat?

¶ Iuri scripto equidem incognitum est, imò magis contrarium apparet: tum (1.) ob rationes in 3. conclus. assignatas: tum (2.) quod liberis diuersi matrimonij sua quæq; dos, vel donatio propter nuptias maneat salua, l. 3. l. 6. C. de sec. nupt. ibiq; eleg. Sichard. Treutl. d. disp. 7. vol. 2. th. 5. ¶ 11. Bart. in l. pen. §. ff. solut. matr. Attamen quia actis fit interuenientibus adhibitisq; ijs, quorum interest ad omnem fraudis suspicionem excludendam, cum causæ cognitione coram magistratu loci, vsu recepta est ad exemplum adoptionis. Gilken. de præscr. part. 3. c. 3. n. 99. l. transactionem 35. C. de trans. Geil. lib. 2. obs. 125. Iacob. Rick. in tract. de vnio. prol. c. 9. Treutl. vol. 1. disp. 2. vt. 11. per tot.

XV.

Celebris antiqua ¶ trita quæstio est varijsq; opinionum fluctibus agitata, si pactum fiat de non succedendo, an sit iuri scripto conueniens? Nego.

¶ Ob prædictam rationem, qua nec dari, nec adimi patitur hereditatem pacto ¶ conuentionibus. Sæpe d. nostra l. 5. l. fin. ff. de suis ¶ legit. licet testandi facultatem non adimat. d. l. si quando 35. §. 1. ¶ 2. C. de inoff. test. cum (1.) præmijs potius liberi inuitandi, quàm pactionibus sint adstringendi, ne modico præsentem contenti magnis sæpè commodis se spolient. Vasq. de success. creat. §. 18. n. 10. tum (2.) quod iuri futuro renunciari non possit. l. qui superstitis 93. ff. de acq. hered. l. si ita 45. §. si sub conditione. 1. ff. de leg. 2. Taceo (3.) quod vniuerso hominum generi nociuæ, & mali exempli sint: quia dum se exclusos cogitant, haud dubiè parentes eò minus amant, & sic pietas inter parentes & liberos naturalis constituta extirpatur. Dis s. Castr. in d. l. 3.

l. 3. eumq; sequutus Dn. Borch. d. lo. n. 86. Dn. Hœn. sup. d. loc. corol. 2. lit. b. per iura & auctor. ibi alleg. eo argumento moti, quod sit contra publicam vtilitatem secundariò, & verisimiliter liberi tanquam portio corporis paterni, licet se successuros non sperent, eandem pietatem & obsequia præstituri sint. De hoc pacto in terminis tractant Marant. in disp. 10. n. 19. ubi rem eleganter 8. conclus. perstringit Mynf. dec. 10. cons. 91. n. 4. & 5. Couarr. in d. c. quamuis. Osyv. Hillig. d. tract. Barth. Muscul. de success. conuent. & anom. class. 1. concl. 4. memb. 2. Hart. Pist. quæst. 5. in pr. Dauth. in repet. d. c. n. 234. & seqq. † Non raræ quæstionis est: Si Titius ex vxore nobili filios habeat, eaq; mortuâ cum alia contrahat, quæ nobilis non est, eo pacto, vt liberi ex ea nati non succedant in feudo: an hoc pactum valeat? Affir. si loci consuetudo non resistat. text. in c. 1. de fil. nat. ex matrim. ad morgan. lib. 2. Feud. 29. c. filij, lib. 2. F. 26. Zas. in Epit. feud. p. 5. n. 50. Idem p. 8. nu. 71. Sichard. in d. l. 3. n. 4. in thesi seq. vide plura.

XVI.

Circa l. 3. C. de collat. notabilis ac practicabilis se offert casus, an filiarum renunciationes, quibus se dote fore contentas promittunt, vltiorem cum fratribus ad bona paterna aditum præcludant? Nego.

¶ (1.) Per d. text. l. 3. Quia (2.) sexus ille propter facilitatem sibi facile præiudicat. Et (3.) contra bonos mores est, gl. in d. l. 3. Cyn. ibid. n. 2. continet enim turpitudinem à parte renunciantis, qui de alieno liberalis est; à parte accipientis, quòd mortem speret præmaturè. Dan. Moll. semestr. c. 9. Coraf. lib. 6. miscell. c. 9. Sich. in d. l. 3. Castr. ibid. n. 3. Iaf. n. 1. Dauth. in d. c. n. 5. † Extenditur, vt idem sit in filio, ratione impensarum studijs deseruientium, renunciante, qui, etiamsi, patre non exprimente, eas conferre non teneatur, per l. 50. ibiq; Costal. & Dd. Treutl. vol. 1. disp. 19. th. 13. tamen in tantum renunciando sibi viam obstruxit, vt, si modo cum reliquis æqualiter succedere velit, hoc casu ad conferendum obligetur, deductis nimirum ijs, quæ domi etiam consumpsisset. † Ampliatur, vt pactum renunciatiuum inane sit inter collaterales, qui ad querelam non vocantur: quia cessat interesse eorum: Nihil enim vbi l. dispositio funda-

fundari nequit, peragi potest. Item, inter patrem & extraneum † Non dico pactum inualidum, quando filius naturalis per rescriptum legitimatus, tempore legitimationis fecit patri pactum de non petendo: *Quia in multis à legitimè natis differunt, de quo Geil. lib. 2. obs. 140. Myns. cent. 3. obs. 26. n. 12. cent. 5. obs. 42. n. 5. 6.* Quia ius correctorium & exorbitans est, Dauth. *in d. c. n. 10. qui ex communi opin. hac tacitâ conditione filios naturales legitimari tradit, ne legitimis præiudicium creent.* † Nec obstat ratio dubitandi, filium cum patre pacisci posse: ergo & vice versa, patrem cum filio, argumento à correlatiuis sumpto, *l. 1. §. si parens. 3. ff. si quis à parent. manumiss.* Ratio enim diuersitatis manifesta est, *quæ filijs magis parentum hereditatem assignat, quàm parentibus filiorum, inuerso ordine natura, quo amor descendere, non ascendere dicitur.* ¶ Nec locum sibi vindicare potest regula: quemq; favori suo pro se introducto renunciare posse: *quia non solum liberorum gratiâ hic favor introductus est: Nam omnis renunciatio cum aliquo moderamine capienda est.* † Sic (1.) & clericum suo foro renunciare non permittimus. Confer *clariss. Dn. Præsid. disp. 5. Pand. th. 15. ubi examinat an Clericus priuileg. fori non obstante, coram iudice Laico reconueniri possit.* † Sic (2.) vasallo in alterius iurisdictionem, domino inuito, consentire non concedimus, *text. in c. Imperialem, §. præterea lib. 2. F. 55. de quo remissivè Geil. lib. 1. obs. 40. Sich. in d. l. 3. n. 1.* † Nec (3.) studiosum priuilegio fori, *Dd. com. in auth. habita. C. ne fil. pro patre, Treutl. vol. 1. disp. 3. th. 10. lit. a.* Est enim tam in gratiam Rectoris, quàm studiosorum introductum, *Oldendorp. tr. de iure singul. c. 1. n. 1. & seqq. & c. 10. eod. lib.* † Item (4.) non tenet renunciatio de alimentis futuris inter patrem & filium: præteritis eatenus renunciari potest, si ex contractu debeantur: non igitur si ex natura vel lege: quia magis vltimæ voluntati fauetur, quàm actui inter viuos. *Mench. 2. arbitr. quest. c. 170. n. 2. & seqq. (Diss. Robert. lib. 4. sent. c. 19.) latissimè Dauth. in d. c. n. 52.* Hanc opinionem mitigant, vt liceat renunciare futuris alimentis, in dubio, si legatarius honestioris vitæ sit, & se aliunde alere possit, vt sine auctoritate prætoris queat: secus in casu certo, vbi constat specialiter in causam alimentorum legatum esse, *l. 6. l. 8. Costal. ibid. ff. de transf. Treutl. vol. 1. disp. 7. th. 4. lit. f. Dan. Moll. 5. semestr. c. 42.* † Sic (5.) nec iuri sanguinis, *l. 8. ff. de R. l.* Nec (6.) libertati, nec defensionis, *l. 6. ff. de appel.*

21.
appell. Nec (7.) beneficio, l. 8. C. de reuoc. don. Nec (8.) l. fin. C. eod. cum præteritus dolus tantum, non futurus remittatur: Quo posito, concludo, iuramentum calumniæ expressè remitti non posse, sed benè tacitè. Geil. lib. 1. obs. 83. clarifs. Dn. Matth. Boys, præceptor meus in expos. l. 2. §. sed quia veremur. C. de iur. calum.

XVII.

Hic percursoriè indagare placet, qui fiat, quod iuri futuro renunciari non possit, pacisci autem de eo liceat?

¶ Non improbat mihi vulgò à Dd. gl. & Sichard. in l. 1. n. 18. C. de pact. & à Ferrar. in præct. sua sup. d. loc. n. 10. assignata ratio, quòd renunciare nihil aliud sit, quàm à se abdicare & priuare. Priuatio autem habitum præsupponat: cum itaq; ius de futuro nondum competat, meritò renunciari ei nequit. Quod tamen limito (1.) nisi fiat in iudicio, gl. fin. in l. 70. ff. de acq. hered. l. 1. ff. de curat. furios. (2.) Nisi fiat præsentis & tacenti: quo casu instar pacti erit: oportet enim ad validandū actum tria concurrere, personam scil. renunciantem, secundò eam, cui renunciatur, tertio rem, quæ promittitur. Myns. dec. 1. resp. 10. n. 27. dec. 10. resp. 96. n. 15. Bart. in l. 1. §. 1. gl. ibid. in verb. in idem, ff. de pact. (3.) Nisi iuramento confirmetur. (4.) Nisi sit geminata renunciatio, arg. t. t. ff. de constit. pec. (5.) Nisi aliquo modo in iure competituro radicata, l. si à colono 89. ff. de V. O. Quod non idem est in pacto, utpote diem, & conditionem recipiente, & ad obligandum præcipuè tendente, l. 7. ff. de R. cred. sed in renunciatione præsens tempus subintelligitur. Eoq; ipso rursus seiungitur à pacto de non petendo & repudiatione, quæ diuerso effectu operantur: Nam si iura fundata sunt in consensu & potestate duorum, non possunt tolli, nisi per pactum, l. Pomponius. 15. l. 16. ff. de negot. Si autem in vnius voluntate, repudiatio reintegrâ locum habere potest. Vnde axioma hoc colligitur: renunciatio fit certæ personæ, repudiatio simpliciter, ut patet in abdicatione dominij & hereditatis delata, l. 151. ff. de V. Sign. Dauth. in d. c. n. 7. † Statuto ac consuetudine huiusmodi renunciationes induci posse non dubito: cum legitima eodem minui possit, Geil. 2. lib. obs. 122. VVes. consil. 24. & ius ciuile contrario iure tolli, Hænon. disp. in Inst. 9. th. 18. Nou. 18. c. 1. vers. licebit enim, Myns. 5. obs. 43. Fachin. lib. 4. controu.

C

C. 32.

c.32. Treutl. vol.1. disp.13. th.11. † Diss. videtur Sichard. in auth. nouissima. C. de inoff. test. nu. 6. ibi: imò etiam in uniuersum tolli. VVormbs. pr. obs. Cam. tit.39. obs.11. & 10. vide clariss. Dn. Præfidem probl. Cam. ad lib.2. Gailij disp.1. probl. 12. † Sanè iure Saxon. vigent absq; iuramento text. in artic. 13. lib.1. Specul. Saxon. Pistor. d. quest.5. num.3. Dauth. d. loc. nu. 15. vt renunciatio iure ciuili valeat, consulit Cæpolla, (caut.183. incip. Tu scis quia filia) patri & fratribus, vt curent sororem facere pactum de non petendo, quod cum donatione coincidit. l. 115. ff. de Reg. I. Quæ tamen cautela si ad limam veritatis theoricæ ducatur, non est expers fragilitatis: Quia filiabus nullum ius in bonis paternis, d. l. 1. §. 21. ff. de collat. Ergo eum euentum continet, si delata hereditas fuerit, vt ipsa negotij natura hoc exigit. Fallit (1.) si quæsitæ iam successioni renunciatio fiat, Dauth. in d. c. n. 40. Quia donatio est: (2.) Si acceptata non sit, Myns. dec. 1. resp. 1. n. 40. Aut (3.) si acceptata & remissa fuerit, idem Myns. dec. 5. resp. 50. n. 24. Item (4.) si inspectis cognitisq; verbis testamenti fiat. Costal. in l. 6. ff. de transf.

XIIX.

Consequenter hîc inextricabilis labyrinthus multos cruciat, an valeat renunciatio, si filia seu filius acceperit legitimam?

¶ Secundum communem, à qua recedendum non esse clamitant, & probabiliter disputando sustineri posset, AFFIRMANT Zas. in d. l. stipul. hoc modo. n. 25. ff. de V. O. Dauth. in d. c. n. 10. & Dd. ibi allegati. † Contrariam tamen sententiam textibus & ratione magis fundatam arripio, cum Hartm. Pistor. d. quest. 5. n. 6. Nec me quicquam mouet text. in d. l. §. si parens. ff. si quis à parente man. Quia non tam ex vi pacti, quàm testamenti, remouetur: Nam & hîc pacto delictum ad mixtum esse nonnulli volunt, quare meritò remouendus sit. Quando ergo versamur in casu intestati, pactum nihil oberit, quo minus integram suam portionem, non solam legitimam, consequatur. Cauendum itaq; ab ijs, qui aliter, quàm in terminis testamenti conditioni loquuntur, aliàs pactum nullum esse apparet, propter exceptionem doli: nam si pactum valeret, exceptio pacti competeret. (2.) Quòd legitima non consideratur tempore pacti, sed mortis: nam ibi si fir-

771199

*nam esset, utiq; non tempus mortis attenderetur. † Vnde utiliter infero, filiam seu filium, qui legitimam percepit, nihilominus testamento præcisè instituendum esse: quod extendo, licet iustam portionem acceperit, nihilominus requiri. Bart. in d. §. si parens, in fine. Valq. in d. §. illud, n. 17. d. ratione l. 5. C. de pact. conu. omnis autem vis in testamento sita est, adeoq; nisi legitimum & omnibus modis absolutum fuerit, eos adhuc impugnare posse censeo. Diss. Alex. conf. 180. vol. 5. hac ratione, quod Nou. 115. c. 3. non pertineat ad eos, quibus iam satisfactum est, & quod ratione legitima testamentum euertere nequeant, quam iam habent. R. planè negando illationem istam: Nam legitima perceptio non est eius efficacia, sed hoc operatur, ut accepta iam ante conferre teneatur, quæ collatio tam ex testamento, quàm ab intestato hodierno iure procedit, auth. ex testamento. C. de collat. & si minus accepit, conditione l. omnimodo 30. C. de inoff. testam. & sic æstimatio legitimæ ineunda quo ad augmentum & decrementum semper ad tempus mortis collimat. Iohan. Oldendorp. class. 5. act. 2. in fine. text. in l. 6. C. de inoff. test. † Ad euitanda iurgia hîc cautelam quidam suppedi-
 tant, inter quos post alios Vvesenb. consil. 11. n. 28. vol. 1. vt maritatâ filiâ, pater filio, qui cum sorore maritata paciscitur, consensum accommodet: quo casu succedendi ratio non mutatur, sed ius quod per successionem filia competiturum erat, deuoluitur in fratres sub hac conditione, si ei delatum fuerit.*

XIX.

Hîc non incommodè vicinum & coincidens dubium proponitur, vtrum legitima sit quota bonorum, vel hereditatis? Posterius affirmo.

¶ Per l. 8. §. 8. ff. de inoff. test. Fach. lib. 4. contr. c. 65. Treutl. vol. 1. disp. 13. thes. 16. Diss. Maret. in tract. de quart. n. 6. & seqq. cap. 7. Geil. 2. obs. 120. n. 3. per l. subsignatum 39. §. bona, ff. de V. S. Sich. in Anth. nouissima. C. de inoffic. testam. n. 3. Sed exinde nihil aliud infertur, quàm ad ineundam legitimam certam quantitatem tali deductione opus esse, siquidem titulo honorabili relinquenda. † An ergo repudiatâ hereditate legitimam seruare liceat? Nego per l. 7. ff. de R. I. Fach. Treutl. dd. loc. † An feudo vel Emphyteusi retentâ, liceat retinere hereditatem, vel contrâ. V. disting. cum Fach. lib. 7. contr. c. 5. Geil. 2. obs. 154. Borch. de Feud.

de Feud. cap. 7. Zas. epit. feud. part. 8. n. 15. Marant. in repet. l. 18. de de-
quir. hered. n. 22. inter feudum hereditarium, & ex pacto & prou-
dentia, vt priori casu non liceat, c. vn. 2. F. 45. Posteriori autem
liceat.

XX.

*Ingrediens viscera velitationis huius, de hoc nonnullos
ancipiti Marte pugnare video. Vtrum pactum illud antedi-
ctum filiae, iuramento accedente muniatur & iurantem strin-
gat? Affirmo.*

¶ Fretus expresso textu c. 2. de pact. in 6. c. licet, de iniur. in 6. quod
in toto mundo, tam foro Ecclesiastico, quam politico, obtinere
testantur Dd. Nam vbi (1.) de peccato agitur, ibi ius canonicum domina-
tur. Et (2.) quando casus in iure civili decisis non est, & in iure Canoni-
co determinatus reperitur, tum stamus iuri canon. c. 1. Extr. de nou. oper.
nunc. Idq; pro solennitate hinc requirimus, nec sufficit per æqui-
pollens adimpleri. † Idem non est, si quis cum illa clausula se a-
stringat, an Cydes stat/ cum relatiuè & implicite iuratum sit. Rotg.
Roland. de commiss. p. 2. lib. 2. c. 11. n. 32. & seqq. D I S S. Henric. Breul.
in tr. de renunc. caus. 1. c. 2. n. 10. Panorm. in c. cum ad aures. Extr. quod
met. caus. vbi dicit iuratum esse, quotiescunq; simplici promissioni vincu-
lum religionis adijciatur. † An idem sit si Duces, Comites, Barones,
Nobiles, bey ihren Fürstlichen / Gräfflichen / Adelichen Ehren vnd
Erewen renuncient? NEGAT Pistor. d. loc. q. 6. motus per d. theor.
quod per equipollens non sufficiat adimpleri. AFFIRM. Schurff. consil. 62.
cent. 2. Coler. de process. execut. part. 1. c. 10. n. 25. Geil. 2. obs. 59. num. 6.
Myns. cent. 1. obs. 17. per d. cap. ad aures. Treutl. vol. 1. disp. 6. th. 2. lit. b.
cum Deus inter simplicem loquelam & iuramentum non distin-
guat: Quod tanquam iuri canonico congruentius, de consuetu-
dine magis obseruari docet Geil. cit. loco. Ioh. Bell. in tr. suo de arg.
leg. c. 22. Putarem tamen in mulieribus virili dignitate ista carenti-
bus non procedere. Fich. cons. 52. ideo, quod ius sit exorbitans, nec ex-
tendendum. Confer hinc Rotg. Rol. d. c. 11. n. 41. 42. 43. ¶ Prædicta li-
mito procedere, (1.) si iuram. in agnatorum & cognatorum præ-
sentia fiat, adeo vt nisi ea accedat, dolus ex proposito probatus
censeatur. Myns. dec. 6. resp. 56, n. 19. Guido Pap. cons. 87. n. 4. per l. 35.
C. de

*C. dt transf. Item (2.) vt vires bonorum sciuerit. ITEM (3.) vt renun-
cians pubes sit. Fich. 1. conf. 54. n. 2. vel doli capax, arg. l. 1. C. si min.
se maio. Matth. de Afflict. decis. 322. Dauth. in c. quamuis, n. 61. Hinc
certas clausulas instrumento inferi necesse est. (4.) vt patri non
fratribus renunciatio fiat, quia d. c. quamuis, de patre & filia, non et-
iam de fratribus loquitur, Fach. lib. 8. contr. c. 70. nisi patre consentien-
te fiat, ne eo dissentiente de viuentis hereditate pacti esse dicantur,
Vasq. lib. 6. quest. vsufr. c. 44. n. 6. & 7. vbi defendit etiam absen-
tibus fratribus fieri posse; cum nudæ tales pactiones & contractus
innominati inter absentes consummari possint. l. 2. ff. de pact. §. 1.
Instit. de oblig. ex consensu. secus in stipulatione. Nihil tamen iuris
fratribus ignorantibus acquisitum est, donec sciuerint: imò tunc
ij, sicut & ipse pater reuocato consensu, pœnitere possunt, non
autem filia iurans: quo casu euanescit. Pift. q. 6. n. 11. Atqui (ais) ac-
cessorium sequitur naturam sui principalis quod bonis moribus repugnat,
R. cum Sich. d. l. n. 3. non esse contra bonos mores, sed publicam utilita-
tem: ideoque potest confirmari: Aliter enim boni mores iure Ca-
nonico accipiuntur: aliter de iure ciuili. Nam quicquid est contra
publicam utilitatem etiam indirecte, hoc habetur improbum, & contra
bonos mores, vt donatio inter patrem & filium: donatio inter coniuges,
non quidem ideo, quod peccatum inducat, sed ne sint matrimo-
nia venalia. De iure autem Can. illud, quod peccatum inducit, nec ibi iu-
rumentum efficax est c. non est obligatorium. de R. I. in 6. Dd. in l. 6. C.
de pact. Hæc autem renunciatio peccatum non inducit. Ergo & c. vt in hoc
correctorio & stricto iure, cessante inductinâ legis ratione, merito cesset le-
gis ciuilis dispositio. Bellon. d. lib. c. 54. Bronch. cent. 2. Enantioph.
assert. 25. VVes. conf. 71. nu. 2. & 6. Hartm. lib. 2. quest. iur. cap. 25. vide
plenè d. Henr. Breul. & Bart. Muscul. in suis tract. de pact. & renunciat.
clausul. Giphan. in disp. de pact. th. 244. & seq. Pistor. & Couar. in d.
cap. qui concedunt, si de iure canonico agamus, secus si ex ciuili agamus
arg. l. 5. C. de leg.*

XXI.

*Quæsitum dignum, si filia patri Iudæo renunciet, an iura-
mentum firmet contractum, ita vt ab hereditate excludatur?
Affirmo.*

C 3

¶ Quia

¶ *Quia tenetur secundum legem suam, Couar. in d. c. part. 3. §. 4. n. 1. Vasq. ad d. §. illud n. 37. † Diss. Mar. in Spec. pract. part. 3. c. 1. n. 53. ea ratione ductus, quia iuris Canonici commercium non habeat, relinquatur actus dispositioni iuris communis.* Dissidentes plures allegat Iohan. Dauth. *in d. c. n. 121. † Exclusa igitur per iuramentum filia, ane patri ab intestato succedat? Nego, quia nemo regressum habet ad ius, cui renunciauit, l. item queritur 14. ff. de edil. edict. licet enim quo ad agnationem legitima sit, obstante renunciatione; tamen non attenditur, nec tam ex capite, vnde liberi, quam, vnde legitimi, admittitur. Dauth. d. l. n. 97. Pist. d. q. 6. n. 14. † Cautelam hinc Dd. suggerunt generalem hanc filia renunciationis, vt coram quibusdam contestatione facta iuret, se sponte nunquam renunciationem, & si id contingat a se inuita id futurum. Quid si autem denuo a patre heres instituat, an nihilominus pretextu iuramenti exclusa sit? Nego: quia intelligitur in eum casum facta renunctio, si intestati parentes mortui fuerint. Sed hic instituens, cui antea renuncian- do gratificabatur, satis declarat non esse amplius contra suam voluntatem. Nec obstabit iuramentum: tacita enim ea conditione vestitum est, si res in eodem statu manserit. gl. in c. quemadmodum Extr. de iure iur. Marant. d. disp. 10. n. 25. Idem est si alias expressè remiserit, teste Pist. d. q. 6. n. 34. gl. in c. ad nostras. Extr. d. tit. Quemadmodum in simili, re emphyteutica & feudali sine consensu Domini alienata, si Dominus nolit rem esse caducam, remissio facta est. Si igitur institutioni vicissim renunciet, eo ipso exclusam dico: tum quod hic ob repudiationem testatoris voluntas non impediatur, nec adficiatur: sed solius filia fauor spectetur. Vnde est, quod sibi imputet, facultate testandi in perso- na instituyente considerata: cum liberum sit heredi adire vel immiscere se, nec ne, presertim cum hoc iuramentum seruari possit.*

XXII.

Quid si antea congruenter dotata non sit?

¶ *Idem ac in priori questione determino: subintelligo enim salua legiti- tima factam esse renunciationem, & sic dote congrua, eius locum subin- trante, arg. l. 8. C. de inoff. test. l. 1. §. 3. Si quis a par. man. l. quoniam nouella. 29. C. d. t. Necessario igitur numerabit dotem etiam is, cui renunctio facta est, vt de suis bonis filiam dotet: incidit enim in
speciem*

speciem innominati contractus do ut des. Vnde si matribus mortuis habeant bona materna, renunciatio inanis est: *Quia pater de suo prestabit.* Bald. in l. 1. per gl. fin. istic. C. de legit. hered. Congrua igitur erit vel arithmetica proportione, pro numero liberorum; vel geometrica, pro dignitate & conditione Generi. Ex quo infero, si nihil aut parum accepit, iuramentum non ligare, quia enormissimè læsa est. Dauth. in d. c. n. 43. Gothof. in d. l. 35. C. de inoffic. † Quid si filia aliàs diues sit? R. Nihilominus patrem teneri, licet iurauerit: quia contra bonos mores est, arg. l. ult. C. de dot. promiss. Treutl. vol. 2. disp. 7. th. 2. lit. c. † Diss. Fach. lib. 3. contr. c. 24. † Quid si non existent, in quorum gratiam renunciavit? R. rem ad statum primæuum redire. arg. tot. tit. C. de don. quæ sub mod. vel cond. vel cert. temp. cessante scil. favore, i.e. causa conseruandæ cognationis, si soli fratres tempore renunciationis extiterint. Mar. & d. loc. n. 15. & seq. Sich. in d. l. 3. C. de collat. Geil. 2. obs. 148. Costal. in l. 33. ff. de pact. Quia renunciationes vt strictæ, ita odiosæ sunt, nec generalia verba quicquam contra præsumptionem iuris & de iure operabuntur, cum nemo tam fatuus sit, qui alienas successiones proprijs anteponat, l. cum acutissimi. 30. C. de fideicom. l. cum anus. 102. ff. de condit. & demonstr. † Non obtinet, si sola sorores, item fratres & sorores simul extiterint.

XXIII.

Quid ergo, si renunciatio per vim vel metum extorta, aut per dolum sit impetrata?

¶ Eam irritam esse dico, arg. l. 1. 2. 5. 6. ff. quod met. caus. Quia integra non est, & fauor causa, de qua agitur, vetat. Mynf. d. dec. Resp. 57. n. 28. l. quod si cum 8. l. seruus 20. ff. de dolo. Nec iuramentum illi robur addere potest: ideoq; nec opus habet absolutione; cum non entis nullæ sint qualitates, Schurff. cons. 96. cent. 4. & cons. 14. cent. 2. licet enim coacta voluntas, sit voluntas, non tamen est integra: & iuramentum metu extortum, quamuis obligatorium sit; tamen quando conuentionibus iure prohibitis interponitur, obligatorium non est. Borch. d. l. n. 64. c. verum. Ext. de iureiur. † Idem de metu reuerentiali affirmo, hæc limitatione, quando simul læsio concurrat, gl. in l. 1. §. quæ oneranda. 5. ff. quar. rer. act. non datur: vel si atroces minæ interueniant. Mascard. de probat. conclus. 105 4. Menoch. de presumpt. lib. 3. pres. 127. † Quantum dolum attinet, dan-

dantem causam contractui intellectum volo, non re ipsa in-
cidentem: *Quandocumq;* igitur est magna lesio, presumpcio est, dolo
esse factam. Ergo quantum fieri potest, cautè prospiciendum, ut tali vitio
labefactata, evertatur. *Diss. variè*, pro ut eos allegat Hart. Pist. d. q. 6.
n. 71. & seqq. *ALII* enormem in minore; *Alij* enormissimam in maiore 25.
annis, spectandam esse volentes, Dauth. in d. c. n. 92. † Quid si filia mo-
nasterium ingrediatur? *R. valere*: Quia (1.) monasterium non suc-
cedet ex persona iam exclusa. Quia (2.) animo planè deliberato facta est,
temporalibus omnibus valere iussis. Fach. lib. 3. contr. cap. 22.

XXIV.

*Occasione antecedentium non minus ardua, quàm ve-
nusta nascitur concertatio, an pretextu enormissimæ lesio-
nis filia in integrum restituatur? Affir.*

¶ *arg. l. si superstite. 5. ibi: sanè si immodicè lesa es, C. de dolo. Non
enim vinculum iniquitatis est, d. c. non est obligatorium. de R. I. l. 3. C.
com. utr. iud. d. l. 2. C. de resc. vend. Quia perinde est, ac si dolus in-
tercessisset ex proposito, l. si quis cum aliter 36. ff. de V. O. Dan. Moll.
lib. 3. semest. cap. 39. ubi tamen in negativam quodammodo inclinatur, Fach.
lib. 8. c. 69. Geil. lib. 2. obs. 147. Myns. 5. obs. 59. Quamvis enim iura-
mentum aliquem faciat esse maiorem, non tamen eo ipso prudentem, cum
contra commoda propria, sexus hic sæpè laboret, arg. l. 4. C. de sponsal. ut
notat Myns. cons. 56. n. 4. 9. 15. & seqq. ubi singulariter post Anchoranum
monet, textum Auth. sacramenta puberum. C. si adu. vend. limitari debe-
re per d. c. quamvis. † Nec obstat, quod iuramentum certiorationis loco
sit: quia procedit, quando renuncians de facto certus est, non autem de iu-
re, ex facto promanente: & quodocumq; separata ratio haberi potest a-
ctus, super quo iuratur, & iuramenti ipsius, non supplet defectum: hinc est
secundum commun. Dd. opin. quod duplex iuramentum requiratur; v-
num ratione ætatis, alterum ratione lesionis. Pist. d. quest. 6. n. 10. cum seqq.
Nisi statutum certam dotis quantitatem assignauerit, quâ soluta non ha-
bet restitutionem, l. aliud fraus. 131. l. si qua pœna. 224. ff. de V. S. *Diss.*
Bart. in l. si quis pro eo 56. memb. 5. ff. de fidei. † Quid si filia de be-
neficio sibi competente satis monita fuerit? *Vix puto: eam re-
stituendam esse, vide copiosiss. Joh. Dauth. in d. c. quamvis. n. 62. & seqq.*
Nam*

Nam licet in omnibus renunciationibus presumatur error, qui tam in renunciano, quam soluendo locum habere potest, l. doli 19. §. diuersum. ff. de nouat. Hoc tamen casu, filia ita admonita, non videtur ignorans ius suum refutasse. l. ult. §. idem. ff. de condict. ind. ibiq. Costal. Sich. in Auth. sacramenta puberum. Hœn. disp. 3. t. 7. Geil. 2. obs. 77. in fin. Dauth. d. l. num. 149.

XXV.

Cum renunciano stricti iuris sit, dubitatur, an beneficium d. l. 2. C. de resc. vend. in ea locum habeat?

¶ Sunt qui propter equitatem illud in bona fidei iudicijs tantum obtinere asserunt. Quorum sententia non placet, arg. l. si quis 36. ff. de V. O. Pinell. d. l. 2. p. 1. cap. 3. nu. 6. 7. 8. 9. Treutl. vol. 2. disp. 2. th. 11. lit. c. Fachin. lib. 2. cap. 22. Aliter Sichard. in d. l. 2. n. 11. & seqq. ubi disting. ut antea rem traditam competat exceptio doli, post rem traditam conditio incerti vel indebiti, arg. l. 8. ff. de act. empt. Affirmatiuam, quae communis est, erroris arguit A. Faber dec. 8. error. 1. quem sequitur Dn. Dom. Arum. ad d. l. 2. disp. 3. them. 26. † Tu confer l. 40. ff. de cond. indeb. ubi Gothofr. iuncta l. 4. C. de O. & A. l. 7. C. de reu. don. l. 25. rer. amot. l. 17. de O. & A. l. 14. de condict. indeb. & d. l. 36. de V. O. † Quid si filia renunciauerit huic remedio etiam iuramento? R. si in genere renunciauerit læsioni nihil obesse: multa enim non valent facta generaliter, quae specialiter facta valerent, l. 4. §. 4. ibi gloss. ff. si quis caut. d. l. ult. §. 3. ff. de cond. indeb. l. hac adiectio. 192. de V. S. l. creditor. 60. §. Lucius. 4. ff. mand. (Sed tamen relaxationem à iuramento petere eo casu tutior via est, teste Pin. d. tr. part. 1. cap. 3. n. 8. ut collig. ex Panor. d. cap. cum conitngat de iurei.) Affl. decis. 322. n. 11. Fach. lib. 2. contr. c. 20. Secus est si in specie renunciauerit. † Quo autem medio læsis succurratur, scire utile est, an officio iudicis? N. Quia (1.) hic non ad iudicem, sed ad partem concluditur. (2.) Quia in maioribus loquitur l. 2. qui non restituntur ex lesione offic. ind. l. 8. C. de restit. mil. † Nec obstat l. 1. ff. de minor. Nam clausula illa non intelligitur in omnibus negotijs ab ipsis gestis, sed tantum in ijs, quae neglecta vel omissa sunt. Nec etiam l. 3. C. ex quibus caus. maior. Agendum igitur ordinaria via actionis. vid. Sich. in d. l. 2. n. 8. & 9.

D

Illud

XXVI.

Illud scrupulo non caret, an filia renuncians, si eam ante patrem obire contingat, præiudicauerit nepotibus?

¶ *Negativa placet, licet pro se & filijs renunciauerit (quod displicet Guid. Papæ. quest. 228.) Tum (1.) quòd renunciatio stricti iuris sit. d. l. 99. Tum (2.) quòd tacitam conditionem habeat, si se vna hereditas delata fuerit, aut sine liberis decesserit. Atqui conditio deficit. Ergo & conditio-
natum, ut non ex persona aliena, sed ex legis providentia & propria perso-
na liberi siue nepotes succedant, quatenus scil. dotem maternam in reliquam
hereditatem conferant. † Nec repugnat, quòd ex persona heredis condi-
tio obligationis non mutetur, l. 2. §. 2. de V. O. Quia illas dictas condiciones
succedendo confirmant turbato ordine representationis, Mynf. resp. 50. n.
16. & seqq. † Diss. plur. relati à Pist. quest. 7. n. 4. qui tunc demum ex
successorio edicto nepotes venire statuunt, quando mater nihil accepit: sed
an rectè ad eum casum restringat, amica collatio dabit. Facit (3.) quòd dos
non loco hereditatis sit, sed filia accepta demum dote hereditati renunciat.
Addo (4.) quòd quando super iure tertij iuratur, nihil fieri dicatur, c.
veritatis. Extr. de iur. propter cal. dand. cum iudiciale iuramentum tan-
tum liget heredem, l. 12. C. de reb. cred. Treutl. d. disp. 6. th. 6. l. g. Gothof.
in not. ad d. l. 3. lit. d. vbi subiungit, ius representationis, parentes li-
beris auferre non posse, arg. l. 8. C. de Rer. don. † Sic nec ab hereditate
aliunde, quàm origine paternâ descendente, exclusa est: quia indefinita ora-
tio odiosa, ad presentia restringitur Socin. in l. tres fratres 35. ff. de pact.
† Quid si renuncians nullos adhuc liberos habeat, an propter su-
peruenientiam liberorum reuocetur, ut accidit in specie arg. l. si un-
quam 8. C. de reu. dom. NEG. Tiraq. in d. l. 8. Couar. in d. cap. quamuis
part. 3. §. 3. n. 8. (2.) Quia d. l. 8. loquatur in rebus & bonis iam quæsitis;
Renunciatio autem in iure quærendo, & ab incerto euentu dependente ver-
satur. Et (2.) quòd donatio non sit, ergò nec renocabilis, sicut nec antea
erat, quatenus nempe filia post patrem obit.*

XXVII.

Quid si patri, cuius hereditati renunciauit filia, nulli præterea existent liberi tempore renunciationis?

¶ *Disting. Aut causa est expressa, ut si propter masculos renunciarit;
& tunc*

Et tunc nato siue natis masculis firma manet renunciatio: aut propter tam
 masculos, quam foeminas; Et extendet se ad utrumq; sexum: aut propter
 solam dotem; Et exclusa est: aut sumus in dubio; Et admittetur: cum pa-
 rentes non praesumantur, eo sine extorsisse renunciationem, ut dotem solum
 numerent, quod tantum in consequentiam spectatur, sed principaliter fa-
 uore masculorum eam renunciaisse iudicamus; Ergo cum non existant ma-
 sculi, potius ad filiam, quam ad extraneum deuoluetur hereditas, d. l. cum
 acutissimi 30. C. de fideicom. Hart. Pist. q. 6. num. 56. ubi varias limita-
 tiones vide, quas hic recensere ordinis Et instituti ratio non patitur.
 † Enodationem meretur, & ille casus, si paterna hereditas **Q.**
 ad fratrum manus deuenerit, ijq; defuncti, nullo testamen-
 to relicto, decesserint, an adhuc filia siue soror exclusa sit?
 Negatiue respondeo: Quia renunciatio in uno casu facta expresse, in alio
 tacite non inducitur: quotiescunq; enim duplici iure quid debetur, sublato
 uno aliud non exspirauit, nec amplius paterna, sed fraterna hereditas di-
 citur: unde sublato obstaculo, res ad pristinum statum redit. Et sic ex per-
 sona fratris, soror ex nouo iure deliberandi ad se transmissa, proxima est.

XXIIX.

Sed exclusa filia renunciatione, num ad constituendam
 legitimam, connumeretur, ut partem constituat, non inter
 omnes conuenit?

¶ Communiter affirmatur partem facere, licet non admittatur, ita ut
 portio eius, singulis pro rata accrescat, l. 17. ff. de inoff. testam. Geil. 2. obs.
 122. in fin. Pist. lib. 4. quest. 8. nu. 1. Et 2. Myns. 4. obs. 22. † Diss. Fach.
 lib. 4. controu. c. 31. Et lib. 6. cap. 100. Guido Papæ, decis. 295. 245. Et 599.
 Castr. in l. huiusmodi 84. §. si Titio 8. de legat. 1. † ALITER Maret. in tr.
 de quartis, n. 75. cap. 12. qui distinguit, utrum filia fauore fratrum re-
 nunciauerit, quod tunc neq; partem neq; numerum faciat, arg.
 l. 5. C. de inoff. don. vel utrum patri dotanti in fauorem eius, suorum-
 que heredum, (quod in dubio praesumitur) quod tunc partem & nu-
 merum augeat: quæ pars reliquis accedit, alias enim absurdum contin-
 geret, filiam ex eodem patrimonio bis succedere, Vasq. lib. 6. quest. usufr.
 c. 44. n. 4. † Secus in exheredato, l. 8. C. de inoff. testam. l. si post. 10.
 §. liberi. 4. ff. de bon. poss. cont. tab. §. si verò Auth. de nupt. l. planè 34.

§. si duobus. 11. ff. de legat. 1. Quia hic pro mortuo habetur; illa autem
 Q. sub conditione suspensa & exclusa est. † An igitur filia semel ex-
 clusa, semper exclusa sit? *Nego per l. 68. ff. de R. I. ubi statuitur defi-*
ciente conditione locum non esse, benef. Mynf. 10. resp. 96. n. 11. & seq. Geil.
2. obs. 148. Non enim excluditur simpliciter, sed per quandam præexisten-
tiam temporariam arg. tit. C. de don. qua sub mod. ita ut suspensum ius esse
ac dormiuisse, non exspirasse dicatur, & retrò quasitum resuscitetur, quod
antea potentiâ non exercitio competyt, Mynf. dec. 10. resp. 96. nu. 11. & seq.
 Q. † Quid in feudis? Regulariter excluditur, *text. in c. vn. §. quin et-*
iam, Episcop. vel Abbat. feud. pleb. dare non poss. 1. F. 6. Zas. p. 8. epit. feud.
n. 58. Tiraq. in d. l. 8. verb. susceperit liberos. C. de ren. don. n. 195. arg. c.
vn. §. 3. de his qui feud. dare poss. lib. 1. Feud. Dec. in l. 2. nu. 54. de Reg. I.
Sich. in rubr. C. de iur. emph. n. 43. dummodo feudum non fit im-
proprium, aut pacto prouisum, fœminas admitti debere sublatis
masculis, tot. tit. de eo qui sibi vel hered. mascul. vel fœmin. inuest. accep.
lib. 2. F. 17. Diligenter igitur ad statuta attendendum, utrum simpliciter
an verbis temporalibus utentia loquantur (quousq., donec & c.) ut poste-
riori casu, cessante favore conseruanda agnationis, succedat, Mynf. cent. 5.
obs. 16. & cent. 6. obs. 79. cent. 2. obs. 7. Geil. d. loco per tot. † Vnde fit si
fœmina generaliter bonis renunciât, in feudis succedere non pro-
hibeatur, si alias natura feudi id patiatur, Mynf. cons. 92. n. 17. † Item
filia iuxta tenorem d. n. c. quamuis renunciâns, non excluditur à
lucro à legibus delato liberis, si parentes ad secunda vota tran-
fierint, de quo remissivè Geil. 2. obs. 98. n. 10. Sich. in
l. 3. C. de sec. nupt. per tot.

Coronis.

Numerum claudat nobilissimus ille casus sepius in factò con-
tingens: Titius Molendinum habet in superiore parte fluminis &
Caius in inferiore parte eiusdem fluminis vult aliud exstruere,
queritur an liceat? Probo distinctionem Schneidevini in §. sum-
ma autem diuisio, n. 55. Instit. de Interd. & Ferrar. in form. libel.
act. confess. n. 6. 7. 8. & probatur arg. l. 8. §. 5. ff. si seru. vind. Dec.
in l. 55. de R. I. l. 26. l. 24. ff. de dam. inf. l. 2. de aq. plu. arc. Geil. 2.
obs. 69. n. 10. l. 3. ff. de oper. publ.

Credi-

II.

Creditor vigore pacti l.3. C. de pign. propria auctoritate possessionem apprehendens non incidit in pœnam l.13. ff. quod met. caus. Negul. tr. de pign. membro 3. part. 4. n.9. Sich. in d. l. Quia lex illa magis est consilij quàm præcepti. Nam particula debet affirmatiuè posita non necessitat Gloss. in c. 1. verbis: non potest de R. I. in 6. & si maximè confiteatur reus debitū, & creditor auctore præside inuadat, citationem ex humanitate l. de vnoquoq; 47. ff. de re iudic. necessariam puto: libellum & processum non requiro, quia nulla sunt partes iudicis in confessum, quàm exequi. l. si debitori. 21. de iudic. cum in causis summarijs, ut alimentorum, ad exhibendum & similium, qua moram ferre non possunt, ne citatione quidem opus, de quibus Sich. in l.9. n.4. C. de iudic.

III.

Pater in vita sua misit filium ad studia, cui aliquot sumptus & impensas subministravit: decedit pater, queritur an mortuo eo communibus expensis, inuitis fratribus, alendus? AEquior est affirmantium opinio & maiorem redolet fauorem studiosorum: quia in dubio tacitè se obligasse præsumitur parens, si in eadem voluntate perseuerauit, l.50. ff. fam. hercisc. Ergo & heredes ad hoc obligati erunt, præsertim quando longo tempore se filius in studio continuit, nec in bonis suis ad absoluenda studia sufficientem portionem habet, per text. luculentum in l.20. §.6. ff. fam. herc. Sich. in l.18. C. d. tit. gl. in l.3. §. fin. de mun. & hon. Ferrar. in pr. libel. pro hered. vel re singul. diuid. n.24. & 25. arg. l.2. ff. ad municip. l. Lucius 21. ff. ad municip. §.2. l.40. ff. pro Socio. † Diss.

Bart. per l. si filius 15. ff. de muner. & honor. l. 7.

§. is qui. ff. de decurionibus.

Errata sic restitue.

In inscriptione: pro controuersia: lege, as, in thes. 18. ibi & si minus accepit. adde: ager. thes. 19. ibi: emphyt. retenta liceat retinere: lege repudiare.

D 3

Doctif-

Doctissimo Dn. Respondenti,
THEODORO Weingf.

Sic ubi Martis opus didicit bene, praelia
tyro
Optat, Et audaci postulat arma manu.
Haecenus undantis procuruo in litore Rheni,
Qua sedes Vbii quondam habuere suas,
Legibus addictum Latius videre sodales
Omne per auctorum gnauiter ire genus:
Julia nunc cernit te nostra, docere paratum,
Qua vigil impressit cura laborq; tibi.
Audiat hoc genitorq; tuus, mitesq; patroni:
Et qua fama illis gratior esse queat?

HENRICVS MEIBOMIVS,
Poëta & Historicus f.

F I N I S.

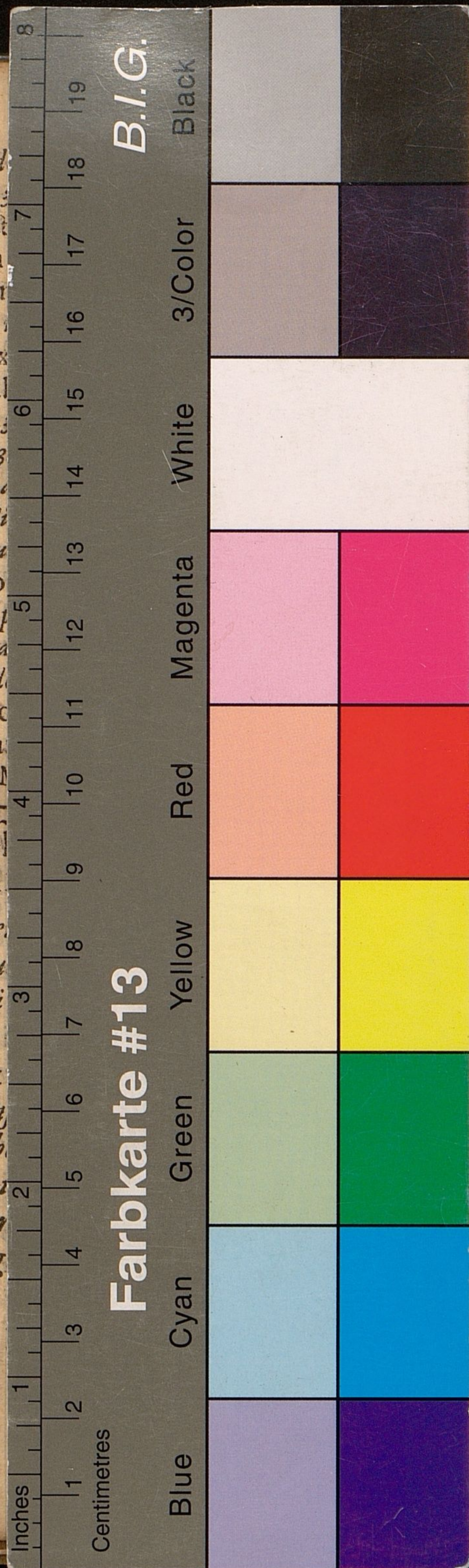
(X2618032)

V017

ca. 1614, 6
23
4

*Disputatio Iuridica, continens
Selectiores vsuq; frequentes aliquot controuersia ad l. fin.
C. de pact. & c. quamuis 2. eod. in 6. accommodatas.*

PRAESIDE HEN. AND. CRANIO D.

Respondente THEODORO VVEINGK.

MAteriam hanc subtilitate profundam, vtilitate famo-
sam, vsu frequentem, notabilem, auro argentoq; ple-
nam, Bart. Castr. Ias. & Dd. commun. vno ore praedicant,
eamq; perfectâ cognitione dignam, in l. fin. C. de pact. & c.
quamuis 2. eod. in 6. commendando inculcant; horum itaq;
doctrinae posteritati relictæ & vestigijs inhærentes, operæ
precium facturos nos existimamus, si breuiter eam certis
côclusionibus comprehensam examini publico subijciam^o.

CONCLUSIO I.

*Acitâ naturæ lege, bona liberis deberi, satis pro
regula fuisset, nisi malum illud omen de incre-
mento litium, quibus non sine publico, priuatoq;
discrimine vndiq; tribunalia fatigari cernimus,
ad aliarum saluberrimarum constitutionem, Impp. animos
impulisset.*

*¶ Ex ijs autem indubitatam regulam agnoscimus, hereditatem vel ex
testamento, vel ab intestato deferri posse; suis & proximioribus
cuiuscunq; sexus vel conditionis, vtrouis modo, §. 5. Inst. de exhered.
lib. l. 4. C. de lib. prat. tam natis, quam nascituris, §. 1. Inst. d. t. Nou. 115.
c. 3. §. fin. Inst. qui test. tutor. l. 5. 6. ff. de test. tut. & t. t. de hered. qua ab
intest. def. arg. l. quam diu. 39. l. 70. de acq. hered. Nou. 118. nisi ex legi-
tima causa exheredentur: Extraneis, nisi sola institutione, vel
substitutione, quatenus de iure habiles iudicentur. † Sed cum de
forma testamentorum, & modis, quibus hereditas deferatur, hac vice plu-
ribus agere non sit animus; sepositis ijs, in pactorum materiam circa succes-*

A

siones